

ROADTRIPS IN EUROPA

Atlantic Road tussen
Kârvåg en Vevang

COLUMBUS TRAVEL

De mooiste reizen weg van de massa

De mooiste reizen zijn ontdekkingsreizen. Ze stellen je in staat om nieuwe werelden vol vreemde landschappen, culturen en denkbeelden te doorgronden. Maar ook om een stukje van jezelf te (her)-ontdekken – de ideeën waar je waarde aan hecht, de mensen van wie je houdt, alles wat jou als individu definieert. Sinds 2005 biedt Columbus Travel een tegenantwoord op massatoerisme. Door onvergetelijke reiservaringen met hart voor de lokale cultuur en natuur in kaart te brengen en een eerlijke dialoog aan te gaan over de impact van reizen.

De schrijvers en fotografen van Columbus Travel zijn onafhankelijk en bestrijken de hele wereld, maar beseffen ook dat ze niet ver hoeven te reizen voor een mooie reiservaring. Want het avontuur lonkt vaak al om de hoek. Voor de reportages werkt Columbus Travel zoveel mogelijk samen met lokale reisorganisaties, ondernemers en experts. Daarmee draagt het bij aan de lokale economie – de inkomsten uit het toerisme horen naar de lokale bevolking te vloeien. Alle tips zijn persoonlijk, op maat gemaakt en met een zo klein mogelijke ecologische voet-afdruk.

Trek de wereld in en ontdek!

Weg van de weg

Zelf bepalen wanneer je vertrekt, je route onderweg aanpassen, stoppen waar en wanneer je maar wilt – dat gevoel van ultieme vrijheid ervaar je nergens zo intens als op de Europese wegen. Van de imposante fjorden in Noorwegen tot de kronkelende bergpassen door de Alpen en van het verlaten Portugese binnenland tot de zacht glooiende heuvels van Umbrië: Europa is een paradijs voor reizigers met het stuur letterlijk in eigen hand.

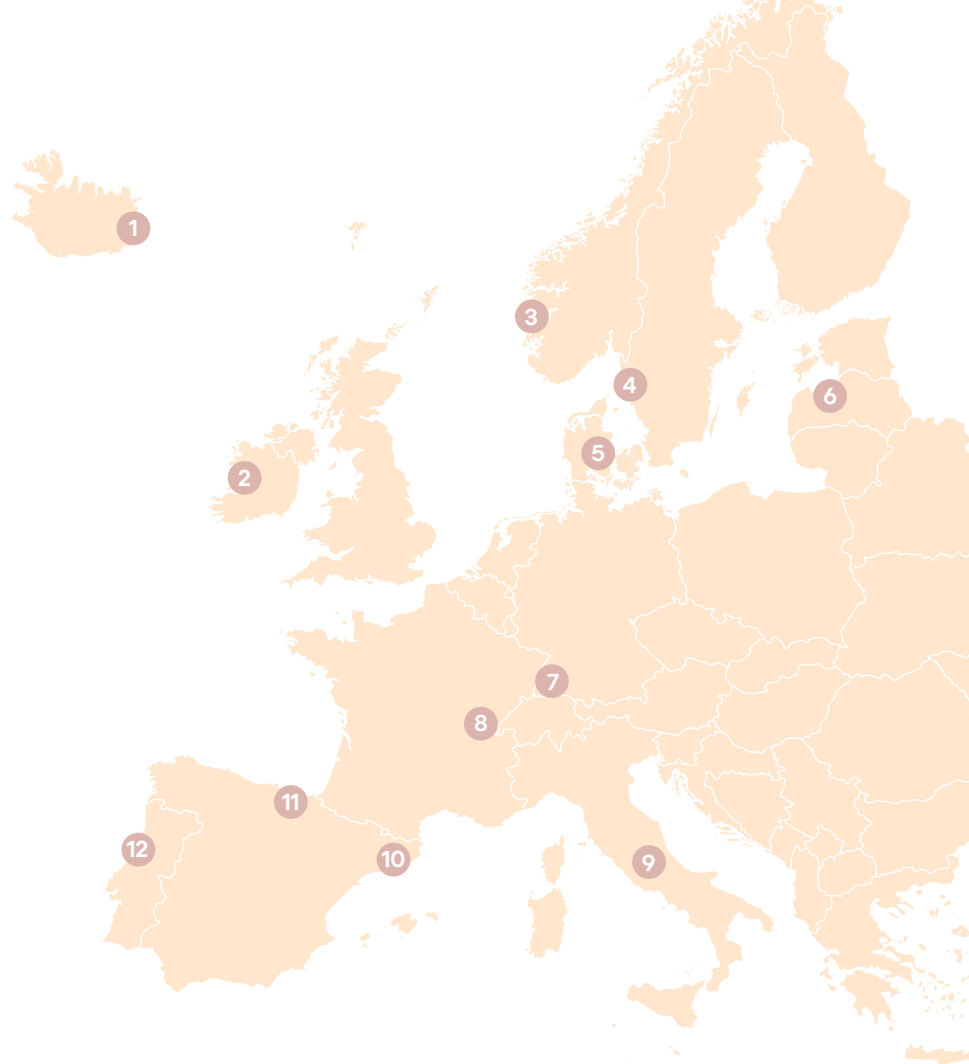
In dit boek nemen we je mee op de mooiste, spannendste en meest verrassende roadtrips die ons continent te bieden heeft. Geen standaardroutes langs toeristische trekpleisters, maar zorgvuldig samengestelde trajecten die je brengen naar plekken waar je anders misschien nooit zou komen. Onze schrijvers en fotografen delen hun persoonlijke ervaringen in woord en beeld. Dat levert verhalen op die avontuurlijk, soms onverwacht, maar altijd authentiek zijn. Zodat jij straks niet alleen met een goedgevulde koffer, maar ook met een hoofd vol inspiratie op pad kunt.

Of je nu suist over bergwegen in een cabriolet, hobbelt over gravel in een terreinwagen of rustig toert in je vertrouwde gezinsauto of camper – dit boek nodigt je uit om te dwalen, te ontdekken en stil te staan bij de magie van Europa. *Hit the road!*

Mark Mackintosh

Hoofdredacteur Columbus Travel

Inhoud

1

IJSLAND

Langs de ongerepte
Oostfjorden

pagina 10

2

IERLAND

Tussen land en zee
aan de westkust

pagina 26

3

NOORWEGEN

Eilandhoppen voor de
kust van Vestlandet

pagina 36

4

ZWEDEN

Eén met de grillige
kust van Bohuslän

pagina 58

5

DENEMARKEN

Ontdekkingsreis langs
Deens design

pagina 74

6

ESTLAND, LETLAND EN LITOUWEN

Herfst in de
Baltische Staten

pagina 92

7

DUITSLAND

Achterafwegen in het
Zwarte Woud

pagina 104

8

FRANKRIJK

De culinaire schatten
van de Jura

pagina 124

9

ITALIË

Dwars door de vallei der
vergetelheid in Umbrië

pagina 138

10

SPANJE

Het IJzeren Binnenste
van Catalonië

pagina 160

11

SPANJE

De ziel van
Baskenland

pagina 170

12

PORTUGAL

Dwaaltocht door de
verlaten dorpen in Centro

pagina 192

Iconische routes

pagina 52

Elektrisch roadtrippen

pagina 88

Met de camper in Nederland en België

pagina 118

Schitterend slingeren

pagina 152

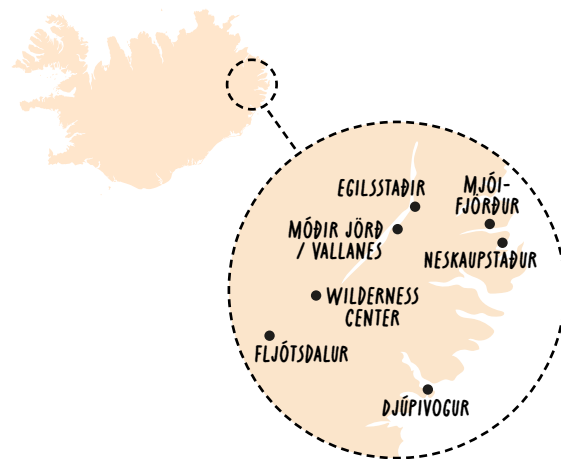
Langs het water

pagina 186

IJSLAND

Langs de ongerepte Oostfjorden

De geisers en gletsjers van West-IJsland maken onderdeel uit van menig reisroute, maar de ongerepte Oostfjorden zijn voor velen nog onontgonnen terrein. Hier geen massatoerisme, maar diepe fjorden, geïsoleerde vissersdorpen en eenzame watervallen.

In een land dat sowieso al gespecialiseerd is in ongerepte en geïsoleerde plekken, behoort de grillige, achttien kilometer diepe Mjóifjörður tot de meest afgelegen van allemaal. Brekka, de nederzetting die de komende dagen mijn thuishaven zal zijn, telt veertien inwoners. Om hier te komen reed ik vanuit Egilsstaðir, de grootste ‘stad’ in de regio Oostfjorden, een uur lang over een stoffige grindweg die slechts vier maanden per jaar toegankelijk is. Alleen in de zomer, wanneer er geen sneeuw en ijs ligt. De rest van het jaar is Brekka alleen bereikbaar per boot vanuit het naastgelegen fjord Neskaupstaður. En dat dan twee keer per week.

In vergelijking met andere gebieden in het land is Mjóifjörður gezegend met bijzonder goed weer. De bergketens die het fjord scheiden van die van Norðfjörður en Seyðisfjörður bieden beschutting tegen het gure IJslandse klimaat. Daar is nu weinig van te merken. Mjóifjörður is gehuld in mist en motregen. Buiten een paar huizen en een kerk is hier niets. Dat was ruim een eeuw geleden wel anders. Toen floreerde de lokale economie door toedoen van de walvisjacht. Aan de overkant stond Asknes, het grootste walvisvangststation ter wereld, gebouwd door de Noren. Ruim tweehonderd arbeiders spanden zich in om walvissen de inham in te drijven en gevangen te nemen. Veertien walvisboten voeren er af en aan. Het is bijna niet voor te stellen, luisterend en kijkend naar de stilte van nu.

VUURTORENS IN NEONKLEUR

Door weer en wind rijd ik de volgende dag in slakken-tempo verder oostwaarts, naar de vuurtorens van Dalatangi. Meervoud, want je vindt er twee: een oude uit 1895 en een ‘nieuwe’ uit 1908. De eenbaansweg ernaartoe voert langs talloze watervallen. Heljarfos is de mooiste, met zilverkleurig water dat zich in verschillende niveaus naar beneden stort. Boven

me ontwaar ik de gekartelde randen van bergen die af en toe even vanachter mistflarden tevoorschijn komen. Een groot rotsblok verspert de weg. Ik stap uit en duw zo hard als ik kan tegen de steen en rol hem naar de berm. Ik kijk omhoog en zie een verstilde lawine van rotsen en stenen. Weg hier, voordat straks nog een steen naar beneden dendert.

Niet veel later doemt een enorme berg op. Ik moet eromheen rijden om af te kunnen dalen naar de vallei van Minnidalir. Die is weids en uitgestrekt. Slechts één smalle weg snijdt erdoorheen, verder niets dan rauwe wildernis. Tot helemaal aan het einde van de weg de knaloranje vuurtoren van Dalatangi verschijnt, de modernste van het stel. Knaloranje steekt het gebouw nogal af tegen het omliggende landschap. Niet ieders smaak, maar het uitzicht op de mondingen van de Loðmundarfjörður en Seyðisfjörður en de donkerblauwe oceaan maakt alles goed.

Verder oostwaarts dan dit kom je in IJsland niet met de auto. Zodra ik uitstap, scheren een paar luid piepende Noordse sterns op nog geen tien centimeter boven mijn hoofd. Ik moet een paar keer wegduiken om niet gepikt te worden. Dappere beestjes, die zo hun nesten willen beschermen tegen ongewenste gasten.

LOT UIT DE RENDIERLOTERIJ

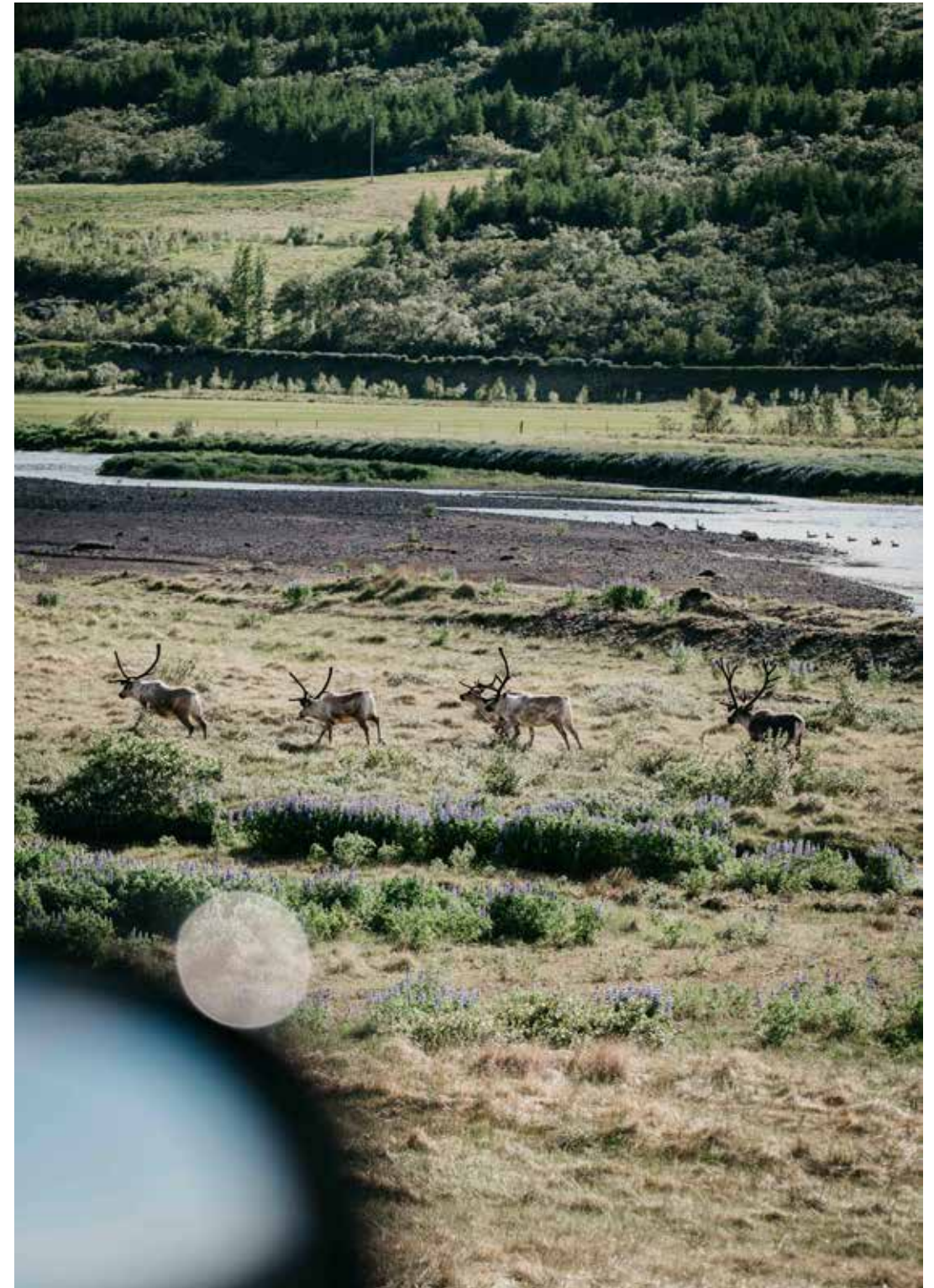
Zo donker als de oceaan is, zo licht is het water in het Lagarfljót-meer. Het is een uur of twee rijden naar Fljótsdalur. Het meer, waarnaar de vallei is vernoemd, heeft zich er middenin gevleid. Opnieuw trotseer ik de mistige bergpas die Mjóifjörður’s winters afsnijdt van de buitenwereld en ik hobbel terug over dezelfde grindweg als op de heenweg. Door de regen zijn de watervallen voller dan ze twee dagen eerder waren.

Ineens zie ik ze: drie rendieren op de weg voor me. Als ze de auto in de gaten krijgen, trekken ze alle drie een sprintje de bergen in. Voordat ik kan stoppen om ze opnieuw in mijn vizier te krijgen, zijn ze al verdwenen. Ze zijn er dus toch, hoewel de zomer de ongunstigste periode is om ze tegen te komen. In het voorjaar trekken ze de bergen in om in alle rust hun jongen ter wereld te brengen. Duizenden zijn er, maar die zie je vaak alleen in de winter, als het daarboven te koud is en ze massaal naar beneden komen. Borden waarschuwen zelfs voor aanrijdingen. Het rendier is geen inheemse diersoort. In 1787 schonk de koning van Denemarken 35 exemplaren, naar verluidt zodat de IJslanders eindelijk eens

iets anders konden eten dan alleen lam. De dieren werden in Vopnafjörður uitgezet, helemaal boven in de Oostfjorden, en vermenigvuldigden zich in het begin snel. Overmatige jacht zorgde er echter voor dat de populatie – duizend op het hoogtepunt – eind jaren 30 stevig werd teruggedrongen. De IJslandse overheid besloot te herpopuleren en de rendierjacht te controleren. Met succes: in de Oostfjorden lopen momenteel zo'n zevenduizend rendieren rond, waarvan er jaarlijks 1500 afgeschoten mogen worden. Voor de hinden geldt een afwijkend jachtseizoen, zodat zij in alle rust hun jongen groot kunnen brengen. Verder dient een jager gebruik te maken van een gecertificeerde gids en over de juiste

vergunningen te beschikken. Jagers die kans willen maken op de speciale jachtvergunning moeten hun geluk beproeven in een speciale rendierloterij. Het lot is in principe iedereen positief gezind. Wie drie jaar op een rij niets wint, krijgt prioriteit bij de volgende trekking. Die IJslanders zijn de moeilijksten niet.

MOEDER AARDE

Als ik aankom bij Fljótsdalur, is het alsof ik in een andere wereld ben aanbeland. Geen ruige rotsen en kronkelende bergpassen, maar een diepe en uitgestrekte vallei met een perfect geasfalteerde weg die langs eindeloze lupinevelden zwiert. Dit puntige, paarse plantje werd in de jaren 40 in IJsland geïntroduceerd om erosie tegen te gaan, maar groeide een stuk harder dan gedacht en liet een permanente paarse vlek achter in het IJslandse landschap. Verder zie ik goudgele weiden vol IJslandse paarden en

grote stukken bos. Alle kleuren lijken een intense verzadiging te hebben. Midden in de vallei ligt de biologische boerderij van Eymundur Magnússon en Eygló Björk Ólafsdóttir: Móðir Jörð, of Moeder Aarde in het IJslands. De komende nachten slaap ik in een sprookjesachtige boshut op hun land. Als ik mijn auto parkeer voor een van de grote kassen, komt Eygló me al tegemoetlopen. ‘Eerst moet je de huisgemaakte limonade proeven’, zegt ze. ‘Dan komt de rest.’ We lopen samen naar het cafeetje naast de oprit, met uitzicht op akkers, een rijkgevlude kas en besneeuwde bergtoppen in de verte. ‘In ons café promoten we onze biologische producten. Maar we wilden ook gewoon iets moois maken, met hout van hier.’ Terwijl ik een slok neem van de overheerlijke citroenlimonade met verse munt en kleine paarse viooltjes, vertelt Eygló over het paradijs dat zij en haar man hebben verwezenlijkt. ‘De boerderij is al sinds de twaalfde eeuw in gebruik. Het kerkje dat

▲
Dalatangi

‘Eerst moet je de huisgemaakte limonade proeven’,
zegt ze. ‘Dan komt de rest.’

▲ PAGINA 18-21 De biologische boerderij Móðir Jörð

op het erf staat is altijd van grote betekenis geweest in de vallei.’ Eymundur belandde hier in 1979 en startte enkele jaren later met biologische landbouw. Mettertijd groeide de boerderij van 70 naar 440 hectare. ‘Ik kwam er later bij en we zijn eigenlijk nooit meer gestopt met creëren, experimenteren en uitbreiden.’

Om de groeiende gewassen te beschermen tegen het extreme weer, plantten ze een miljoen bomen op hun terrein. Van oudsher beschikte IJsland over grote stukken natuurlijk bos. Die bossen lagen verspreid, omdat de vulkanische bodem op veel plekken gewoonweg niet de diepte had om de groei van bomen te ondersteunen. Bovendien is er in de

tijd van de Vikingen veel gekapt. De populaire mythe dat IJsland geen bossen heeft, is dus fout. Naast de aanleg van bomen experimenteren Eymundur en Eygló met een nieuwe vorm van duurzame landbouw, waarbij houtsnippers de warmte vasthouden. Die warmte wordt ook gebruikt om een warmtepomp aan te drijven. De zelfvoorzienende boerderij is gespecialiseerd in de teelt van graan, en dan met name biologische gerst. Ondertussen is ook Eymundur aangeschoven. Een goedgeklede en moderne man, waar je niet meteen het label ‘boer’ op zou plakken. Hij moet erom lachen. ‘Ik wist altijd al dat ik wilde boeren. Ik hou van omgeploegde grond. Van de geur en wat je ermee kunt doen. Grond vormt immers de basis voor iets nieuws. Ik wil

continu dingen maken. Maar ik vind esthetiek net zo belangrijk. Het mag ook gewoon mooi zijn.’ Hij legde onder andere *The road to the outerworld* aan, een netwerk van wandelpaden. ‘Wat kan ik zeggen. Ik heb een passie voor paden en houtsnippers’, lacht hij. ‘En die wil ik zoveel mogelijk delen met anderen. Ik zou niet kunnen leven als ik niet kon creëren.’ Die avond zit ik in een van de zitjes tussen de planten in de kas naast het café. Ik merk dat ik sinds mijn aankomst in een lagere versnelling sta. Precies waar ik op hoopte. Ik besluit om de volgende dag op de boerderij te blijven en gewoon eens een dag te niksen. Of beter gezegd: bewust te genieten van alles om me heen. Precies zoals de IJslanders elke dag doen.

Ik merk dat ik sinds mijn aankomst in een lagere versnelling sta. Precies waar ik op hoopte.

UITGESTREKTE WILDERNIS

Uitgerust en wel rijd ik verder langs het Lagarfljót-meer. Het is nog vroeg en de lucht kleurt pastel. Het asfalt stoomt van de warmte van de eerste zonnestralen en de besneeuwde bergtoppen van Nationaal Park Vatnajökull weerspiegelen perfect in het doodstille water van het meer. Ik kom langs Hallormsstaður National Forest, een van de grootste bossen van IJsland. De meeste bomen zijn lang geleden gekapt door de Vikingen, die het hout gebruikten als brandstof en voor de bouw van boten.

Mijn eindbestemming vandaag: het Wilderness Center, een museum en informatiecentrum ineen. Hier kom je meer te weten over het leven in de grootste wildernis van Noord-Europa: de uitgestrekte IJslandse Hooglanden. De negentiende-eeuwse boerderij waarin het Wilderness Center schuilgaat is liefdevol en tot in het kleinste detail gerestaureerd. Bloemetjesbehang, eikenhouten kasten en rendiergeweiden aan de muur. Er zijn geen tv's of klokken, zelfs stopcontacten en moderne verwarmingsapparatuur zijn slim verborgen. Hoewel er wifi beschikbaar is, is het heel makkelijk om de eenentwintigste eeuw voor even te vergeten. Ik pak een kop koffie in de boerenkeuken en bezoek de expositie over het wildernisleven. Precies deze plek was in het verleden een trefpunt voor veel reizigers die de barre bergpassen in het ontembare binnenland trotseerden. Het vruchtbare land en de hoeveelheid wild en vis maakten dat het dorp Óbyggðasetrið destijds een stuk minder geïsoleerd was dan nu. Sterker nog: alle rendierjagers moesten op deze plek hun vergunning halen om op jacht te mogen. Het museum geeft een inkijkje in het leven aan de rand van de beschaving, en leert over trollen en elfen en hoe men meer en meer interesse kreeg voor deze transportroutes over gletsjers en eindeloze sneeuwvelden.

TOEVLUCHTSOORD

Ook in de vissersplaatsen aan de kust ging het er vroeger wild aan toe. Ik ben onderweg naar Neskaupstaður, een vissersdorp met ongeveer 1400 inwoners. Eind negentiende eeuw begon het hier te bloeien dankzij de haringvisserij. Die leidde tot de bouw van de Sildarvinnslan-fabriek, een van de meest geavanceerde visverwerkingsfabrieken in Europa. Neskaupstaður is nog steeds een plek waar het leven en de economie vrijwel volledig afhankelijk zijn van

visserij en visverwerking. Oorspronkelijk was het dorp alleen over zee te bereiken. Pas in 1949 was de eerste en nog steeds enige weg klaar. De rit langs het fjord van Norðfjörður voert langs hoge bergen en boerderijen met rode daken. Watervallen storten over kliffen in de oceaan en rotsen kietelen de wolken. Ik kom langs de kloof van Hofsárgljúfur en de kleine inham van Smjörvogur. Laatstgenoemde werd ooit ingezet als gevangenis, omdat er geen in- en uitgang was en ontsnappen zonder boot een onmogelijke opgave was.

▲ Haven van Djúpavogshreppur

Neskaupstaður is kleurrijk, ruimdenkend, hip, authentiek en oogverblindend mooi. Zo'n plek waar je eigenlijk nooit meer weg wil.

IJsland

Eenmaal aangekomen in Neskaupstaður breng ik de avond door op het buitenterras van restaurant Beituskúrin, ook wel The Bait Shack genoemd. Daar wordt kraakverse gegrilde vis geserveerd, en drink ik biertjes op de steiger tot in de vroege uurtjes met een groep Engelsen, Spanjaarden en Portugezen die zich allemaal voor langere tijd in Neskaupstaður hebben gevestigd. Mijn nieuwe reisvrienden werken in de paar hotels, bars en restaurants die het dorp telt. De volgende ochtend wandel ik met een van hen, de Engelse Kaine Pieri, vanaf The Bait Shack naar Páskahellir, een kleine zeegrot in het natuurreservaat van Neskaupstaður.

Kaine en ik zitten op grote, pikzwarte rotsblokken en kijken uit over de grot en de golven in de oceaan. 'Nu ik een tijdje in Neskaupstaður ben, besef ik hoe belangrijk het gemeenschapsgevoel voor me is. Iedereen kent elkaar hier. Maar ik heb ook geleerd hoeveel effect de natuur op mij heeft en heb mezelf gezworen dit nooit meer over het hoofd te zien. Het is net een spiegel die, als je hem in het juiste licht houdt, je kan laten zien hoeveel geluk we allemaal hebben om te zijn wie we zijn en om getuige te mogen zijn van al dit moois.' Het is niet moeilijk om te begrijpen waarom Kaine en de rest dit dorp verkozen boven andere werkplekken in toeristische oorden. Neskaupstaður is kleurrijk, ruimdenkend, hip, authentiek en oogverblindend mooi. Zo'n plek waar je eigenlijk nooit meer weg wil.

BOVENNATUURLIJKE KRACHTEN

Ik moet helaas wél weg. De volgende dag neem ik, met pijn in mijn hart, afscheid van Neskaupstaður en vervolg ik mijn weg zuidwaarts. Al snel slaat de uitgestrekte wildernis weer toe, met marmeren lavavelden, gouden korstmossen en besneeuwde pieken. Soms lijkt het alsof ik door een spleet in de aarde rijd en uit zal komen in zijn binnenste.

Net voordat ik aankom in Djúpivogur, bekijk ik de piramidevormige Búlandstindur-berg, sinds miljoenen jaren gebeeldhouwd door de wind en erosie. Legendes vertellen dat de berg wensen laat uitkomen tijdens de zomerzonnewende. Anderen geloven dat hij bovennatuurlijke krachten bezit. Ik geloof in beide versies. Als er één bestemming is met zulke krachten, zijn het de Oostfjorden wel. Hier wordt je reisagenda bepaald door de grillen van een ontastbare, hogere macht. «